

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők: —
LÉVA, KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 fillőrért kapható:
SCHULCZ IGNA CZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A kolera és a köztisztaság.

A fenyegető koleraveszéllyel szemben sok preventív intézkedést fogantatott eddig is a városunkban megalkult járvány-bizottság.

Ezek közül mi csak egyről kívánunk e helyütt külön is megemlékezni, mely amilyen egyszerű, ép oly üdvösnek bizonyult. Semminemű kiadással nem jár sem a városra, sem a magánosokra nézve, s emellett lehető legjobb módot nyújt mindennemű ragályos betegség megakadályozására.

A bizottságnak azt az eléggé nem helyeseltető elhatározását értjük, mely szerint a bizottság tagjai kisebb csoportokra oszolva s e csoportok között a város egyes utcáit felosztva, bejárták annak minden részét, megnézték minden házat, minden udvarát. Így közvetlenül, a saját szemükkel győződtek meg arról, hogy a koleraveszély meggátlását célzó intézkedéseik mily mérvben nyertek méltánylást a város polgársága részéről. A saját meggyőződésük s tapasztalataik, nem pedig a többé-kevésbé mindig megbízhatatlan rendőrségi információk után szabhatják meg a netán még szükséges teendők határát.

Örömmel s nem kis meglepéssel vettük annak hírét, hogy a bizottság megjelenésének pusztán a hire a lehető legjótékonyabb hatást gyakorolt

a lakosság körében, felkeltette a köztisztaság, s általában a járványbizottság intézkedései iránt való meleg s őszinte érdeklődést. Ennek a bizottság tagjai lépten-nyomon látták a jelenségeit még azokban az utcákban s még oly házakban is, amelyek általában nem igen tanuskodtak eddigél lakóik nagy tisztasági érzékéről s rendszertetéről. Alig-alig akadt komolyan kitogásolni való; s ez a tény, míg egyrészt élénken tanúsítja városunk polgárságának fogékonyságát a közegészség és köztisztaság ügyében tett hatóságai intézkedések iránt, másrészt a legnagyobb dicséret a járványbizottság amaz elhatározásával szemben, mely szerint nem sajnálva semmi fáradságot, annak tagjai bejárták a város minden zegét-zugát, hogy intézkedéseik keresztülvitelét teljes hatállyal ellenőrizzék.

Nem keressük kitől eredt ez eszme, de őszinte köszönettel adózunk a bizottság minden tagjának, mert elhatározásuk ismét csak beigazolta ama régi mondás igazságát, hogy: „Minden szép szónál szebben beszél a tett.”

Ezeket elmondván nem hallgathatjuk el egy gondolatunkat, mely a fentebbiek kapcsán vetődött fel bennünk. Nem lehetne-e vajjon ezt az eljárást, mely most oly célravezetőnek bizonyult, nem lehetne-e általánosítani?!

Olyformán értjük, hogy a városi képviselőtestület közegészségügyi szakosztályának tagjai, kikhez esetleg az építkezési és a közlekedésügyi szakosztályok tagjai is csatlakoznának, időszakonként ezt a mostani eljárást megismételnék.

Végtelen hasznára válnék ez a közegészség, de különösen az ennek szolgáltatásban álló köztisztaság ügyének.

Felbresztené időre a lakosság érdeklődését a saját vitális érdekei iránt; nevelné érzékét a köztisztaság s a közegészség, tehát a szép és jó iránt.

Amúgy is annyi jogos és jogtalan vád és szemrehányás éri városunkat éppen ily tekintetben, hogy eléggé meg sem hálálható szolgáltatást teljesítene városunk közönségével szemben az, aki ez ügynek megvalósítója s állandósítója lenne.

Rendőreinkre, amellet hogy számuk oly csekély, temérdek ügy nehezedik, amelyeknek alapos elvégzése — úgy látszik — fizikai lehetetlenség. Emellett nem áll a rendőrség rendelkezésére ama morális erő, amelynek nélkülünk oly jól eső szép eredményeit most szemléljük.

Igaz, hogy a 2-3 havonként eszközölt ily bejárás a nevezett szakosztályok tagjainak idejét s fáradozását

KERTÉSZ LAJOS

az OROSLÁN SZÁLLODA épületébe helyezi át.

fűszer- és csemege üzletét, Léván f. évi nov. 1-én

erősen igényli, de e város minden jó fiának köszönete s hálája érette a megérdemelt bér.

(y. n.)

Hus nélkül.

A napokban egy nagyon érdekes, szociális és gazdasági problémákkal foglalkozó könyv jelent meg, amely hiteles statisztikai adatok alapján kimutatja, hogy Magyarország az az ország, ahol aránylag a legkevesebb húst fogyasztják. Ezen a ponton vitatkozni nem lehet, sőt fölösleges is. A számok adatai minden ékesszólásnál szebben beszélnek és ha humort keresnénk a szomorú tény mögött, azt kellene hinnünk, hogy valamelyik vegetáriánus szekta hódította meg a husevőket. Pedig nálunk nagyon kevés a meggyőződéses vegetáriánus; itt elkényeszeredtek, korgógyomru emberek élnek akik vásárnapnak látják a közönséges hétköznapot, amikor némi húsféle kerül az ebédhez. Vacsorára megteszi a kávé is, vagy gyümölcs, vagy bármi más olcsó eledel.

Most már elmékedjünk, honnét van mindez. Csakugyan annyira szegény náció voltunk mi magyarok, hogy nélkülözniük kell a legtáplálóbb eledelt a húst? Annyira oda van már ez a tejfel-mézszel folyó Kanaán, hogy nem telik már húsra sem? Hiszen kétségtelen, hogy szegények vagyunk. De csak körül kell néznünk és találunk még szegényebb nemzetet is. Ott van például Olaszország, amelynek nyomorúsága szinte páratlanul áll és mégis aránylag sokkal több húst fogyaszt Olaszország népe, mint a miénk. Azt mondhatnánk, hogy a parasz-

ság nem él hussal. Csakhogy a paraszt mindenütt egyforma. A francia paraszt éppen olyan szigorúan megvonja magától a gasztronómiai élvezeteket mint a magyar. És nincs is az a jólét, amely nagyobb változást tudna előidézni a nép étkezési szokásaiban és rendjében. Az a bizonyos tyuk ma még ritkábban fő a paraszt fazekában, mint IV. Henrik idejében, de ezt nem szabad a szegénységre visszavezetni. Ellenben igen nagy baj, hogy a „szegények vagyunk, de jól élünk“ elve már csak elv, amely mosolygásra készíttet, de egyre kevesebb hiva akad.

A közép osztályról beszélünk. A közép osztályról, amely kezdődik az első rosszul vasalt, de vasalt nadrágnál és csillogó eleganciával végződik. Ebbe a határozatlan körbe tartozik Magyarország népességének a zöme és kétségtelenül ennek a hatalmas osztálynak élete billent ránk nézve olyan kedvezőtlenre a hufogyasztás mérlegét. Csak körül kell nézni nyitott szemmel ebben a társadalomban és rögtön bizonyossá válik, hogy itt van a baj. A középosztály nem eszik húst, mert drága. De vajon csakugyan ekkora-e a szegénység itt, hogy ezek az emberek kénytelenek megtagadni maguktól a táplálkozás legelső legintenzívebb szükségletét? A felelet: nem. Mert, ugyanakkor, amikor az első kérdést fölvetettük, szemünk elé tárult ennek, a társadalomnak külső képe is, amely hazugságokból alakult ugyan ki, de elég jólétet mutat. Az erőnkön felül való költségek nem okolja meg azt, hogy ott spóroljunk magunktól, ahol egyáltalán nem szabadna szükségét szenvednünk, de mégis így van. Mert ezer és ezer kinövése van a modern életnek, amelyek mind arra valók,

hogy csak a szegénységet leplezzék. De amikor a leplezés módjához folyamodunk, beleesünk a tulajdonképpenváló szegénységbe és nem eszünk húst, mert különben nem mehetünk bálba, vagy nem öltöztethetünk ilyen elegánsan, nem mehetünk nyáron fürdőbe, ámbár idehaza is éppen csak hogy megéltünk. Főnt az ernyő nincsen kas, ez a mi Potemkin társadalmunk képe és inkább koplalunk valamennyien csak a szegénység meg ne lássék könyökünkön. Azaz, hogy ez még nem volna olyan nagy baj. A szegénység szemérmes és nem szívesen mutatja meg arcát a nyilvánosságnak. De nálunk aki tisztességesen járhatna, az a walesi herceget akarja lefőzni eleganciában, ennél fogva nem költethet húsra. Ezek után pedig ne csodálja senki, hogy nálunk szinte járványszerű a kényszer — vegetáriánizmus.

XXIV. Legyen világhossz!

írta: Tokody István.

Az irodalom terén felbukkanó futuristák akciójáról mondja Herceg Ferenc, élő íróink egyik legjelesebbje, hogy munkájuk: „az egyéniség zendülése a köz ellen.“

Birtha József szerkesztői munkájának jellemzésére keresve-keresvén sem találhatnék megfelelőbbet, markansul kifejezőbbet. Lakonikus rövidséggel, egy tömör mondatban kifejezett igazságos méltatása ez a túltengő individualizmus ama munkájának, mely ami kis társadalmunk kiválóbbjainak becsmértésében csúcsoadva ki, a legpregnansabb kritériuma a tehetetlenségnek az irigységnek és a határtalan önzésnek.

TÁRCZA

Őszi versek.

Finis.

Vége. Idadta nekem már az Élet
Valamennyi édes, bűbájos dalát,
Az arcom bús és sir bennem a lélek
Egy közelgő tél már hinti rám havát.
Vége. A toll megreszket kezemben,
Alig bírom ezt a bús nótát leírni
És érzem: a dalnak, örömeimnek vége
És hogy nagyon sokat kell nekem sirni.

Október.

Gyere és ülj ide mellém
Add ide a kezéd, olyan meleg olyan jó,
Hogy olvadjon szívemről a jég a hó.
Gyere és ülj ide mellém.
Hűvös van. Fázom. Hidegszél fúj. Bor-
[zongok.
Sorvasztanak az álmok, vágyak gondok.
Gyere és ülj ide mellém.
Nézzük a vörhenyes októbert. Nézzük az eget
És lopjunk a nyártól egy kis meleget

Vesper.

Az erősebb.

írta: Bán Ferenc.

Nem esik már a hó és Kis András lépései harsogó összhangot keltenek, amint kemény csizmái ránehezednek a megfagyott fehérségre. Amint megy a nagy utcán, mintha valami titkos, erős, a kitűzött célja irányából jövő elállana az útját: a lábát bizonytalanul teszi előre és néha meg is áll. Határozatlansága a paplak ajtaja előtt csak fokozódott és talán be sem tér ha az udvarra kilépő pap rá nem kiált:

— Mi jártaban gazduram!

Kis András mintha bepillantottak volna a bűnös gondolatoktól terhes lelkébe, nagy hirtelenséggel kapja le a kalapját és kemény hanghordozással, amelyből nagyon kiértett a dacosság, feleli:

— Adjon Isten főtisztelendő ur!

— Kerüljön hát beljebb!

Kezet fognak. A széles tornácra egymás mellett áll a két hatalmas alak. Egykoruak és mindegyikük arcára kiült kemény, határozott célok felé törtető természetük. A pap szemei megcsillantak az elkezelésnél és a tartása ekkor olyan emberére vállott, aki

valami nem remélt, de az érzéseiben bizonyosra vett esemény bekövetkezése előtt áll. Unszolja, nógatja belépésre a falu legfogósebb és leggazdagabb parasztját.

— Lépjén be már hozzám.

A kezét is megfogja, de Kis András csökönyös; ellentáll mintha odabenn irtózat fogadná. Küzködtek valósággal. A pap nem hagyta annyiban. Nógatta továbbra is; már-már úgy látszott meginog Kis András; a felső teste az ajtó irányában hajlik, de ekkor beleharap a bajuszába és mintha egy gondolata hirtelen kemény, nagy testté változott volna, amely támaszul kínálkozik a pap invitálása ellen lázadó akaratának, kifeszítette a termetét és lábát olyan erővel teszi le, hogy a vert földön is visszhangot támasztott.

— Nem én.

A pap visszahőkölt a kemény szóra és rögtön elbocsájtotta Kis András kezét, aki most mentegetőző hadarással beszél:

— Fiam született; bejelentem a főtisztelendőnek is.

Az „is“ nagyon keményen került ki a szájából s e szócska alkalmasint a köztűttük lévő ellenségeskedés cimerül szolgált, mert

Ahol pedig a mindenek fölé becsült, önszentesített egyéniség a valódi oka valamely akciónak, ott a codektivizmus szülte társadalmi intézmények korlátainak döngetése s az azokat védőkkel való megmérkőzés csak idő kérdése lehet, mely el nem maradhat, melynek bekövetkezése számtani biztonsággal előre megjósolható.

Teljes biztonsággal jósolhatta volna meg tehát bárki is, ki bírthának egyéniségét kellőképpen ismerte, hogy összeütközése társadalmunk vezérével el nem kerülhet, hogy az előbb-utóbb, de feltétlen bizonyossággal bekövetkezik. Különösen akkor, midőn lapját, a Lévai Órálót megindította. S itt nem vélek indiskreciót elkövetni, ha elmondom, hogy Bírthának egyik magas állásban levő felebbvalója is kifejezést adott a lapalapítás fölött való aggodalmának, mint az társadalmunk egyik köztisztviselőben álló alakjához írott leveléből kitétnék. Ez aggodalomra aligha lett volna ok, ha az illető magasállású személy Bírthában az emlírték ismeretek által is támogatott tapintatot feltételezte volna, amely nélkül pedig lapot szerkeszteni mindig kétes kimenetelű vállalkozás. Az aggodalmakat igazolta a jövő; az a jövő, amely immár multtá lett,

Cikk-orozatom elején megígértém, hogy a Lévai Óráló által kipellengérezett egyéneket statisztikailag csoportosítva fogom e lap tisztelt olvasóinak bemutatni. Kegyes engedelmökkel ígéretemet redukálom. Így kell tennem, mert e lap hasábjai nem engednek elegendő teret arra, hogy mindazoknak sérelmei szövéttessenek, akiken Bírtha, a lapszerkesztő pajkos jókedvében, vagy gyilkos haragjában szeges korbácsát kipróbálni méltóztatott. Eljárását igazságosság és mel-

tányosság szempontjából eléggé jellemezni fogja, ha azt B. L., polgármesterrel, dr. K. B., ügyvéddel, B. E., lelkésszel s a saját két tanítójával szemben való vonatkozásában mutatom be.

A polgármesteri állás, bármit mond is akárki, a legszebb állások egyike. De mit is mond Petőfi? „Szép állat az asszonyi állat, szép, de veszedelmes!” Némi változtatással elmondhatjuk mi is, hogy: „Szép állás a polgármesteri állás, szép, de veszedelmes!”

Őszintén bevallom, hogy biz ez a mondas nem más, mint egy felette rosszul sikerült parodia, de kérem, hát a polgármesteri állás szépsége mi volna más, ha nem parodia?

A városok előhaladásának, fejlődésének legfőbb tényezője, aki széles látókör, törhetetlen erély s egy egész sereg jelesnél jelesebb tulajdonság nélkül el sem képzelhető, s akit e jeles tulajdonságok dacára hatévri-hatévri a városok képviselőtestülete indokolás nélkül kitesékelhet a polgármesteri székből! A polgárság feje, akit minden éretlen firkoncz támadhat s kioktathat kénye-kedve szerint! A polgármesteri állást parodizáló egyéb jelenségekről nem is szólok, mert nem lehetetlen, hogy ezeknek a téves úton járó, a lehetőségekkel számolni nem tudó jóakarát az okozója. De hogy a Lévai Óráló részint magának a polgármesternek, részint a város igazgatóságának hányszor volt hivatatlan oktatója, kipellengérezője, gyalázója — azt talán felesleges mondanom. Elég arra utalnom, hogy amikor a L. Ó. szerkesztője a támadásokat a saját személyében folytatni restelte, akkor azt a főmunkatársát szabadította rá a vá-

roszáziakra, akit a nemezsis a nyelvében büntetett meg azokért, amiket tollával*) vétett. S e „kebelbarátjával”, eme főmunkatársának segítségével akarta a L. Ó. szerkesztője megfizetni városunk közéletét az oda nem tartozó elemektől. Igazán nem tudja az ember, hogy nevéss-e vagy bosszankodjék, gyerekes éretlenségnek vagy rosszakaratu izetlenkedésnek minősítse-e az efajta okvetetlenkedést. A főmunkatársal szemben a sors már igazságot szolgáltatott, várjuk el a továbbiakat is békén.

Dr. K. B.-nak még az existenciáját is megátámadni iparkodott Bírtha, amidőn oly közleményt helyezett el irodájával kapcsolatban, amilyennel legutóbb a L. H. kiadóját is megremíteni igyekezett. Az a szerencse csupán, hogy a mi garammenti népünk eléggé megérett, művelt, a legkevésbé sem alkalmas arra, hogy minden maszlagot bevéve magát eszközül adja s mert az Bírthának úgy tetszik, ezt v. amazt az egyház ellenségének tekintse. Dr. K. B. különben bőven részvált Bírtha gyűlöletére. A lévai ref. egyház által kibocsájtott gyűjtőíveken tekintélyes összeggel szerepel nem az ő, de gyermekeinek neve,**) a város közgyűlésén ő szólt fel, hogy a piactéren felépíteni szándékolt barakk részére szükséges területet ingyen engedje át a ref. hitközségnek a város közönsége s végül ő volt az aki Bírthának a személyét egy úgynevezett kellemetlen következményeitől megvédelmezte. Mi volt ez ügy? Elmondom.

Hogy a tanítással foglalkozóknak idegei sokszor tétetnek kemény próbára, azt szo-

*) A saját tolla volt az?

***) A L. Ó.-ban olvastam a közölt gyűjtőívek egyikén?

a pap vállá ernyedten esett le és a kezei energiátlanul lógtak.

— Hát ezért jött?

— Na ugyan, hát miért jöhettem volna.

Nyers, kemény és durván kiméltelen volt Kis András hangja, mint azoké az embereké, akik a csüggedtség pillanatában győznek váratlanul. A papban egy pillanatra felülkerekedett az ember; szigorú, korholó szavakkal akar nekitámadni az elbizakodott parasztnak, már az ajkán vannak a szavak, már megmozdul a szája széle, de amikor pillantása kereszteszódik Kis András dacos, haragos nézésével, ráeszmél, hogy nem a harc embere ő. Egy keveset még tusakodik magával; sanvinikus vére háborog még a megaláztatás miatt, de az ujjai már segélykeresően babrálják a nyakán lógó arany kereszttel. Fagyos szél szántott végig a tornácra; átjárta a két álldogáló minden idegét; úgy, hogy belerázkódnak a kellemetlen simogatásba.

A pap már újból a kezét nyújtja:

— Mikor legyen a keresztyű?

A szelid hangra Kis András is fölenged és mohón kap a feléje tartott tenyér felé:

— Vasárnapra szeretném. Ferkó lesz. Ferkó, mint a nagyapja.

--- Mint a nagyapja. Meglesz.

Most a pap fordul el, de visszahajlik, amikor a vállára nehezíti Kis András a kiterpesztett tenyerét

— Ezt meg a szegényeknek.

Mosolygott hozzá és valósággal nevetésre torzul az ábrázata, amikor a pap egyre jobban elhülő tekintettel olvassa a bankókat egy, kettő... négy, öt, hat. Újból megszámlálja.

— De, hiszen ez hatvan forint.

— Egy fillérrel sem kevesebb. Jól tudom.

— A pap csak a fejét ingatta.

— Bár jó szívvel adná, ha csak egy fillért is.

Ezek a szavak egyszeribe utnak indították Kis András.

Vagy tizenkét esztendő telt el, hogy Kis András megint bekopogtatott. Deresedő a haja már, de még mindig olyan mintha cövek kelne utnak ha megmozdul. Az erős szána-kozással kezel a nehéz betegségből lábadozó pappal és a mig végigné az meg-sanyargatott testü emberen megelégedetten nyújtóztatja izmait a ruhája alatt. Egy pillanatra farkasszemtel néznek egymással, de a

robusztus Kis András nem bírja a pap szelid tekintetét. Mélységes, zugó csöndesség helyeződött kettőjük közé, mint olyan embereké, akik nem merik vagy nem akarják elmondani az egymásról való gondolataikat. Mégis a pap szót először:

— Jól ment a sora, hogy nem láttam.

Kihuzta magát Kis András.

— Az ám. Megvettem a Turi Pál portáját, a Kovácsék földjét.

— Tudom, tudom, mind tudom.

Kis András azonban nem hagyta megzavartatni magát. Hencseregőn, mint aki hatalmasságok ellenségeskedése dacára is eljutott annak az utnak a végére, amit pelyhedző állal, erőttől duzzadó akarattal és csak magára támaszkodva a világban kiszínezett maga előtt száz magányos estén.

— Új portát építettem, az istállóban hat pár lóval meg két tucat marhával s több helyel. Közben a takaréka is bekerült vagy huszezer forint.

Diadalmasan nézett a papra, mintha csak azt várná, hogy szavai nyomán megsemmisül, törpévé zsugorodik.

— Megsegített az Isten.

— Az Isten?

morán tapasztalhatta mindaz, akinek a paedagógia a kenyerre. S beszéljenek a modern államanisták akármennyit, a kellő időben, alkalmas módon, alkalmas helyre eszközölt néhány vesszőcsapás mindenható tevékeny nevelő eszköz marad, ha a tanító kezét nem a düh, nem a bosszúállás, hanem a javítás szándéka vezérli. A cipősarok azonban, még ha gummis sarok is az, soha sem léphet a vessző helyébe. Erről feledezett meg Birta, a hitoktató, B. L., a mi „Tuta” barátunk fiának esetében. Hogy az eset tényleg *eset* volt, bizonyos, mert a szegény nebuló a padból kiesett s az esés után következett a gummisarok esete, akármondani: komoly szerepe. A komolyságról az az orvosi látélet tesz bizonyoságot, amelyet a jogosan felháborodott apa dr. K. B.-nak, mint ügyvédnek azzal mutatott be, hogy annak alapján szerezzen elégtételt az elkövetett botrányos inzultusért. Nos, kérem, az *ellenséges* érzelmű fiskális addig beszélt az elkeseredett apa lelkére, míg az panaszos szándékától elállott. Az ügyvédi honoráriumot — mint tudjuk — megkapta utóbb Birtától.

S ha már dr. K. B.-ról beszélnek, elmondandó azt a tanulságos kis esetet is, mely közölte s kis leánya között történt.

Az iskolából jött haza a kicsike, hol *vallástana* oktatta lelkésze: Birta.

Oda megy apjához s kérdi:

— Apuka, becsületes ember vagy te?

— Hát miért nem volnék az? — kérdi az apa megiepetve.

— Mert azt mondotta a tisztelendő úr, folytatja a kicsike, hogy *katholikus ember becsületes nem lehet*.

Kommentárt ehhez nem fűzök s a folytatást a jövő számban írom meg

A fürdőző falu.

Talán helyesebb lett volna cikkem címül „a fürdőközönségem” énevezést használni mert így saját magamat degradálom falusi orvossá, holott törvényeink csak községi és körorvost ismernek. Azért talán csak nem jövök kollízióba a közegészségügyi törvényekkel.

Nagyközségem azonban megérdemli ezt a nevet annak dacára, hogy oly intézményekkel bír, a minőkkel még a főváros sem dicsekedhetik. Van községi takarékpénztárunk. Olyan Budapesien sincs, de „földmívelők és kisiparosok olvasóköre” című *italkíméző* helyiséggel is bírunk.

Zajosabb volt az idén a község mint tavall és tavall előtt, amiódon a föld a mag kétszeresét sem adta vissza. Az idén volt hétszeres buza, bődinnyeszedés és jó kukoricatörés. Ilyenkor tele van a község daloló csoportokkal; kétszer akkora a nép munka kedve, háromszor akkora a keresete. Ha van buza, van kenyér, van hus és ital, van cicoma és van dölyf! Fürdőbe megy a komaasszony és fürdőbe megy az intelligencia!

* * *

Szöke József gazda háza előtt nagy, hosszú, saroglyás szekér áll, a saroglyában tömérdek szénát halmoztak fel. A szekérre három ismerős asszony készült felszállni, mind komaasszonyok.

— Hová utaznak kendtek? — kérdezem.

— A Félixbe! Így nevezi népünk a Nagyvárad közelében levő Félixfürdőt, amely Európa leggazdagabb hővizforrása, melynek ártézi kutja naponként 17 millió liternél több 49 C. fokú vizet ad.

Csak nem ettek bolond gombát! nem szállít manapság az ember tengelyen vendégeket Váradra!

— Hát igaz, nem megyünk a Félixbe, hanem a kolopi fürdőbe. — Kolop, községmentől öt órányira fekvő pusztá, ahol a földirtokos néhány év előtt pajtaépítés közben egy igen bő, sok szikst tartalmazó forrásra akadt. Ezt a vizet felforrallják és kádakba vezetik.

A ki a szekeret szorosabb vizsgálát alá vette volna: az abban a következőket találta volna: 6 pár csirke, 2 pár tyúk, 1 pár kacsa, 2 kilo füstölt szalonna, 18 kilo kenyér, liszt, uborka gyertya, hagyma, kolompér, zöldség, dinya, só sáfrány, fahéj, fekete bors, majonna, bőgre, fazék, csupor és egyéb főzőedény. A tojásból is egy meglehetősen rakományt vittek magukkal.

— Csak vigyázzanak a tojásokra, mert azokat, ha összetörnek a kovács sem forrasztja össze, — volt intőszavam.

Hogy kinek a szava után indultak Kolopra azt nem tudom, de nem is kutattam. A komaasszonyok nem kérnek ki orvosi tanácsot; indulnak és addig maradnak ott, míg az élelmi cikkekből ki nem fogynak.

*

Másképpen indul utnak a község intelligenciája.

— Jaj, Istenem, micsesz az uramból, milyen beteg a férjem, mindig rosszkedvű, komor. Majd az arca, majd a feje, most a nyelve fáj. Nincs étvágya, nincs széke. Orvos ur, kérem szépen, vizsgálja meg alaposan, minden áldozatra kész vagyok, hová menjek vele?

A vizsgálat után négy heti tartozkodásra Koritnyicára küldöm.

Majd, hogy föl nem nevetett Kis András, demégis elszégyelte magát a pap szobájában.

— De azért a fiam elküldöm bérháni Valami jó helyért a templomban nem sajnálnok a szegényeknek...

Vastag, haragos piros bugyellárist vett elő. Ugy tetszett a papnak magával az ördöggel áll szemközt és amíg Kis András az ujját nyálazva egyik bankót a másik után szedte elő, megropogtatva s a levegőben szélesen kitérgetve valamennyit, azon tusakodott, tiszta lelkiismerettel elfogadhatja azt a pénzt, amit csak fitogtatásból, sőt talán az Isten kicsufolására adnak. Küzdött, vergődött. Nem tudott határozni. És amig így tusakodik a szeméi előtt meglevenednek a szentírás szavai és kedvesebb nékem egy megtévelyedett juh...

Pirosság ömlött el az arcán annyira elszégyelte magát. A yavasággal, erőtlenséggel vádolja magát, amiért imi földada a remény, hogy a maga oldala mellé hódíthat egy csökönyöst

— Derék ember válik a fiából. Okos a feje. Beadja az iskolába?

— A gazdasághoz van nagy kedve.

— Kár, kár, de így is nagyon hasznos

emberré lesz; bizonyos, hogy még áldására lesz a szülőinek.

Kis András hízélesnek vette a szavakat és míg valósággal megvetően nézett végig a papon, két újabb bankóval tetézi az asztalra helyezetteket.

Meg sem számolja a bankjegyeket és míg székéről egy keveset fölemelkedik a kezét nyújtja Kis Andrásnak és úgy mondja:

— Derék fu és féli az Istent.

Kis András meg sem szoritotta a kezét. Olyan ragyogással süt a nap, hogy a fényes sugaraitól bearayozott házfalak látára az ember hitellenül csóvája a fejét, amikor megnézi és lája a kalendáriumban, hogy ma nincs ünnep. Gyönyörű beilleszkedő volt ebben a hangulatba a két vadonatúj ruhába öltözött ember: az egyik öszbecsavarodó, de azért szakasztott mása a melette állónak, aki sugár tartásán megáitni, hogy most került ki a katonasorból. Az ellentétük lép ki, amikor kopogtatásukra megnyílik az ajtó. Hajlott vállu, öszfűrtü aggastyán, aki szájából már reszketve kerülnek ki a szavak: Isten hozta.

Kis András egyetlen szempillantás alatt összemérite magát a pappal, amikor rápil-

lantott a csupa vasizom fiára, meglevenedett előtte a mult; amikor jött az ifju, az erőtlő nyugtalan vérű pásztor aki a többi Istenháza-kerülővel, de sokszor kipredikálta őt is és aki a kertek alatt, tanyán, fonóban, tanácsban soha meg nem szüntört korholni és fenyegetni megátalkodottságáért. És az mosolygott az akkori emésztődéséin, amikor megnézi a papot, akibe már csak hálni jár a lélek, míg jó maga erői fecserlése nélkül az egész falu gazdaságát begyűjtötte a saját portájára. Most már nagyon öntudatos és egyenes lenéző volt a hangja.

— Megnősül a fiam. Szeretném na a főtisztelendő esketné.

— Én kereszteltem, bérháni is én vittem, már majd az 6 esküvőjéről sem maradok el. Különösen sokáig szorongatta Kis Ferenc kezét, akit szemei annyi megindulással néztek, mint halad minden napon közelebb a sir felé az öreg pap. Ez a nézés könnyeket ugra: ott az öreg pap szemébe és mig meghajlott a feje, különösen melegséget érzett végigfutni az ereiben.

— Aztán ki lesz a párja.

— Aranyék lánya Erzsé.

— A hídon tulról? Akik télviz idején is átjönnek a templomba?...

— Nem volna-e jó más fürdő is?

— Hát menjenek Luhátschowitschba vagy Rohitschba!

Betegem bevárja az aratást, bevégzi a cseplést azután utnak indul egy heti tartózkodásra — Siófokra!

Másik kliensem egy életvidor, 21 éves nő, aki sokat olvas és még többet levelezik. Minden napon rosszul érzi magát, ma szive, holnap nyaka, holnapután gerince fáj; már készül a halálra. Reggel hozzáfog a nyögéshez és csak este nyolckor hagyja abban. Fürdőbe akar menni. Kis hivatalnok az ura, de azért volna miből. Kórisme: Chlorosis és cat. pulm inapice. Rendelés: Hat heti tartózkodás Vihnyén. Prospektusért ír és három nap mulva megkapja

— Oda nem mehetek, orvos ur, ott csupán csak tótok laknak, tótul pedig egy szót sem értek.

És utnak indul az egynehány bódéból álló oroszok (ruthének) által lakott bereg-megyeyi — Szolyva-Hársfalura!

Egy másik tisztviselő neje szintén fürdőt keres fel. Anaemia, neuralgia.

— Ugy-e, orvos ur, szükségem a fürdőt, hová menjek?

— Menjen Bártfára!

Egy hét mulva újabb tanácskozás. „Bártza drága fürdő. Nem volna jó Vihnye?”

Négy hét mulva felkészül az egész család és — Parádra megy.

Sulyos betegem van, apoplexia thrombosis következtében. Lassan-lassan üdül betegségéből. Fürdőbe szeretne menni; és én őt a betegség lezajlása után egy hónappal Csizre küldöm. És ez a beteg egy követte tanácsomat, hogy két hét mulva képes levelezőlapot küldött — Trencsénteplicből.

Dr. Budai Mór

kószági orvos Tiszszentimrén.

HIREK.

Aszongyák . . .

A kertek alatt, vagy pedig lenn a malom alatt, — míg benn a malomban, a garaton leszalad az a félvéka kukoricza, minek a a vastagra örölt lisztje majd a koczkák kosztját teszi izletessé — összeáll a három-négy néneasszony, ki a kukoricza darára vár és az egyik „aszongya”, hogy „aszongyák . . .” és az napon a faluban már egy újabb hír kél szárnyra, mely legtöbnyire valamelyik szemrevaló fiatal asszony körül forog, ki éppenséggel nem nagyon szokott megharagudni, ha a falu kutján, az ujbányai fazekas csinálta cseszes korszóját valamelyik sziveslegény meri tele vízzel. Vagy valamelyik leányzóról szól, ki nem csinál kázust belőle, ha az egyik hetykebajszu, merszes legény úgy lopva egy egészséges csókot czuppant a szája közepére.

No meg aztán csak mindig akad valami. És ilyenkor megindul a szóáradat a néne-asszonyok között, s mire az alvégről a felvégre jut, hát itt-ott éppen annyit földiak hozzá hogy még a kifundálójának is mint a legujabbat adhatják be.

Hja, ide nem ér el a nagy városok rafinált szenzációja, a színesen megírt, ragyogó ujságírói fantáziával élénkített és ritkított betűkkel, esetleg cziczeróval szedett ujságcikkek, a Haverda Micyk, a Crippenek, a Szöke házaspárok esete itt nem izgatja a fantáziákat. De azért ezek sem tudnak elleni valamelyes téma nélkül, amivel a szomorú téli nappalokon átvergődhetnek — hát csinálnak maguknak. Már persze csak azok, kik az ilyesmiben kedvüket lelik. Mert

ott a kertek alatt, vagy a malmok alatt élő asszony-emberek között is akadnak sokan és dicséretükre legyen mondva, kik a maguk háza elejét sepergetik ahelyett, hogy szomszédolásnak valamelyik „ujdonságok” irányába. Bár ott ez érhető, s így némileg menthető is volna. Nem úgy mint a magasabb szellemi életet élő városiak, s hogy ezek körében is mennyien vannak akik még adnak és hogy mennyire adnak az „aszongyákra”, bizonyítja a napilapok hirádsága mely legutóbb is csak két élet, két viruló élet pusztulásáról számolt be, mint a pletyka áldozatairól. Mindkettő nő és természetesen szép nő, mert hiszen a csunyákról mi is volna beszélni való.

K. C.

Követeljünk mindenütt budafoki F. M. K. E. gyujtót!

— Október hatodika. Az aradi gyásznap évfordulóján több középületen (sajnos, nem írhatjuk, hogy az összeseken,) kifizették a gyászlobogót; a városi székházon pedig a gyászfátyollal bevontnegyvennyolcas nemzet-örizészlót. A rem. kath. plebánia-templomban ünnepeyes gyászistentisztelet tartott, melyen Báthly László prépost-plebános funkcionált papi segédlettel.

Az aradi tizenhárom emlékének kegyeletes gyászünnepeleyel áldozott az állami tanítóképző intézet is. A sikerült ünnepeley műsora a következő volt:

1. Gyászdal. Schuberthtől. Játszotta: Az önk. zenekar.

— Az, az bicentent rá a legény, míg Kis Andrásom valami komorság látszott.

— Igazán?

— Kis András, nagy áldására lesz a fia!

— Ezt a szegényeknek.

Ennyi volt Kis András válasza és két százas bankót tett le az asztalra.

Mig kiléptek visszaidezte maga elé a multját, kivált a Kis Andrásal való találkozását. Láta, mint legényt és amint közeledik a végső állomás, ahová ő már megérkezett, a megrokkánás felé. A három találkozásukból, amint ujjával odébb tolt a pöfeszékedő százasokat, a szegények számára adott adománya Kis Andrásnak lépett különös élességgel az agyába.

Az esküvő előtt álló vőlegény mondja az apjának.

— Ne menjünk ma át; igen veszedelmes a víz.

— De bizony megyünk.

Már a közepén jártak; zugva tomboló harsogással rohant a megáradt folyó megfeketedett vize, amely féktelen haragjában fehér tajtékot turt az utját szegő csónak előtt. Füllasztó volt a csend és az égbolt köröskörül annyira sötét, hogy az egymás

hegyn-hátán gomolygó felhők fenyegető feketeségét csakakkor lehetett tisztánkivenni, mikor egy-egy cikkázó villám, követve a dübörgő morajlót, elszalad a fejük fölött. — Apám adja ide a kalapácsot. — Minek az. Meglazult az evező hevedere. Kis Ferenc rávert a hevederre s azután fölállott, hogy visszaadja az apjának a kalapácsot. — Nem kell, intett az és e mozdulatával megingatta a csónakot, de azután újból a fia felé nyujtotta a kezét. Ebben a pillanatban fatörzs csapódott a csónak oldalához, megingott az és Kis Ferenc egyensúlyvesztve kibukik. Az öregből egy ijedt kiáltás tört ki; a vízből felbukkanó fia felé odanyujtja a csákyát, de azt elkapták a hullámok és futottak, rohantak vele. . . A faluban különös dolgokat suttogtak: „Megörült az öreg Kis András.” Három hete nem látták; még a cselédjét sem. Amikor először látták, az arca csupa mély ránc volt, a színe fakó, a haja fehér és a keményen topogó csizmái most csoszszanva másztak. Nagy csomó írás volt a hóna alatt és valamennyit a pap elé rakta. Reszketett a keze amig kibogozta az írásait: — Ez itt a földjeimről szól, ez a házamról, a telkemről, ez itt a takarékkönyvem; itt

van mindenem. Mindenem az egyháznak meg a szegényeknek adom. . . De nagyon megvert az Isten. . . Az öreg pap fölállott és belekényszerítte Kis Andrásat a maga székébe — Most van áldásodra a fiad, most van. És sirt a két öreg és összeölekezett a két ellenség.

A MULT.

A mult erősebb mint te vagy
Te drága tiszta, szent.
Most kél fel csak a te napod
Az enyém már lement.

S jönnek a multak árnyai
Rám támadnak vadul
A lellem guzsba kötözik
Ugy ejtenek rabul.

És nincs menekvés, nincs sehol,
Sok pribék elcipel —
Gyöngye karod hiába véd
Én nekem menni kell!

Olyan vagy mint a kegyelem
Mely későn érkezett.
Hiába csók, kiába könny —
A hóhér végezett.

Vértos Gyula

2. Ünnepi beszéd. Elmondotta: Farkas József. IV. éves növ.

3. Októberi álm. Irta: Tuba Károly. Szavaltta: Vass János IV. éves növ.

4. Alkalmi dal. Énekelte az önk. énekkar.

5. Október 6-ra. Irta: Palágyi Lajos. Szavaltta: Jávor Albert III. éves növ.

6. Hymnus. Énekeltek a jelenlévők.

— A király nevenapja. Kedden, a király nevenapján ünnepélyes isteni tisztelet tartott a róm. kath. plébániái-templomban, a melyen a helyben állomásozó honvédség tisztikara, a városi és állami hivatalok tisztviselői nagyszámban vettek részt. Az iskolákban a tanítás szünetelt.

— Tudományos előadások Dr. Neumann Adárd úr a Lévai kereskedő ifjak társulata helyiségében pénteken f. hó 7-én este 9 órakor, vasárnap 11-én d. u. 5 órakor és kedden 13-án este 9 órakor tudományos előadásokat tart, mely alkalommal vendégeket is szívesen lát a kereskedő ifjak társulata.

— Izraelita ünnepek Kedden, október 4-én ünnepelték izraelita polgártársaink az új esztendő beköszöntését. A zsidó naptárszámítás szerint most az 5671-ik esztendő kezdődik, a világtéremtés napjától számítva E hó 13-án lesz a Jom-Kippur, vagyis az engesztelés napja (hosszu nap.) az év legnagyobb ünnepe. 18-26-ig lesznek a sátoros ünnepek, melyek a thóra örömnépeivel végződnek. Ezzel aztán jó időre vége is van az ünneplésnek mert április 13-ig, amely napon a husvét lesz, a chanuka és purim félünnepeken kívül egyetlen nagyobb ünnep sem lesz.

— Alaptöke fölemelés. A Lévai Takarékos és Hitelintézet Részvénytársaság közgyűlése elrendelte, hogy a tartalékalapból 200.000 korona az alaptökéhez csatoltassék s ennek folytán a régi 200 koronás névértékű részvények 400 korona névértékű új részvényekkel cseréltesse ki. A folyó évi nyeregményt már az új szelvényekre fogja az intézet kifizetni.

— Meghívó! A barsvármegyei Gazdasági Egyesület a Nagyméltóságú földművelésügyi Miniszter úr anyagi támogatása mellett f. hó 13-án csütörtökön d. e. 10 órakor kezdődőleg Tek. Bodogh Lajos polgármester úr szülőjében (Monaco téglagyár közelében) minta szüretet rendez.

Felkérem a vármegye i. t. szőlőbirtokosait, hogy ezen minta szüretén annál is inkább megjelenni sziveskedjenek, mert a m. kir. szőlőszeti felügyelő úr ez alkalommal a legmodernebb szüretelő eszközöket s használati módjukat egy előadás keretében be fogja mutatni.

Léva 1910. okt. 3. Krajsik g. e. titkár.

— A „debitum aus ugelt“ mely privilégiumot adott a bejegyzett kereskedőnek arra, hogy perbeli felét oda idéztesse ahová akarja ügyiátszik utolsó idejét éli. Ugyanis értesülésünk szerint Plósz Sándornak már a Széll-kormány idejében beterjesztett perrendtartási

javaslatának az a rendelkezése, mellyel törülmi kívánja a könyvkivonati perek külön illetőségét, meg van a Székely Ferencz igazságügyi miniszternek. most bizottsági tárgyalás alatt levő javaslatában is.

— A tisztiszolgai intézmény eltörlése. A hadügyminisztériumban, legújabbán azt konstatálták, hogy a tisztiszolgai intézmény a haderőnek óriási kárára van, mivel az közel tizezer ember van el a szolgálatól. A katonatisztek ezután pénzbeli kárpótlásban fognak részesülni.

— Gyujtogatás. Múlt hó 25-én Zsemle községben tűz volt. Több lakóház, gazdasági eszközök és takarmány készlet lett a tűz áldozata. A kár 3464 korona ez azonban biztosítás útján megtérül. A tűz gyujtogatásból eredt, s a kiskálnai csendőrség alapos gyanu következtében már le is taróztatta Danis József és Mészáros Lajos zsemleléri lakosokat, kiket a helybeli járásbírósnak adott át.

— Másodvirágzás. Gyönyörű, verőfényes őszi van Bátorán azt mondhatjuk: mintha csak nyár volna. Igen 1910-es nyár, melyre meg azt mondjuk: éppen olyan volt mintha őszi lett volna. Szép az őszi, ha a nyárra emlékeztet, de nem kedves a nyár, ha az őszi bús melankóliájába ringat. A Telcky utcában, az evangélikus iskola előtt láttuk az idej őszi egy kedves produktumát. Egy vadgesztenyefa kirüggyezett, leveleket hajtott, s most teljes pompájában virágozik.

— Övintézkedések a kolera ellen. A járvány bizottság a magánházak udvarainak tisztaságát sorra vizsgálta, s örömmel jelenthetjük, hogy rendellenes állapotokat csak kevés helyen talált, s azok megszüntetése iránt is azonnal intézkedett.

A járványkórház fölszerelése tíz ágygal, rövidesen elkészül.

A város három férfi és egy nő ápolót és két fertőtlenítő főfogadót, kiket a városi tisztviselő orvos mar ki is oktatott.

A múlt szombati hetivásárra Esztergomból egy kocsi szálló érkezett mit a rendőrség tekintve az esztergomi kolera megbetegedéseket lefoglal, de az esztergomi rendőrkapitány távirati megnyugtatóására, hogy a szálló nem járványos vidékről való, illetve, hogy a ragály Esztergomban öt napon belül nem lépett fel — szabadon bocsátotta.

Az aispán, a garamszentgyörgyi őszi országos vásárt a kolera járványra való tekintettel beállította.

A Nyitrai megyei Negyed és Farkasd községekben kolerajárvány dühög azért rendőrségünk pénteken éjjelre őrszemet állít, nehogy a zöldségesek a szombati heivásárt honnét elvitassák felkeressék.

Az egyik nyitrai lap, a Nyitra városi képviselő testület föllüggését követeli, mert a főt nevezett községbelieket a városba beeresztette, s így Nyitra városát is megfertőztették.

Ujbánya város tanácsa, a lévai városi hatóság által kiadott figyelmeztetéshez hasonló figyelmeztetést bocsát ki magyar és tót nyelven.

— Ingyenes dsiu-dsicu előadás Sumakoff mester, vasárnap, azaz folyó hó 9-én d. u. 5 órakor a helybeli honvéd lakotanya tornatermében dsiu-dsicu előadást fog tartani, melyet az érdeklődő közönség díjtalanul tekinthet meg.

— Kevés a váltópénz. Kereskedői körökben általánossá vált a panasz, a váltópénz hiánya miatt, s ezen újabb típusú váltópénzek vezetésével lehetne segíteni. Az Osztrák Magyar Bank főtanácsának az elmúlt héten tartott ülésén is szóba került ez a dolog, s úgy akarnak segíteni a bajon, hogy a régi ezüstforintosokat újból forgalomba hozzák. Illuzóriussá teszi a dolgot az, hogy a korona értékben való számítást kormányrendeletben tették kötelezővé s a forgalomba pedig a régi forintokat készülnék újból kibocsájtani.

— Öngyilkosság. Hacsó Mihályné, a lovag Schoellernél alkalmazott asztalinas felesége e hó elsején, hajnalban, lakásának padlásán egy gerendára villansodronnyal fölakasztotta magát, s mire tettét észrevették már halott volt. Tettének oka betegségében keresendő. Gyomorfekélyben szenvedett.

— Bürokratizmus. Mulatságos eset történt az egyik szomszéd vármegyében, ami élénken jellemzi a szent bürokráciát. Mintegy négy évvel ezelőtt a falu egyik suhanca évődött egy szép leánnyal, az évődést nem a fővárosi szalonok rutinja szerint gyakorolta, hanem az ő maga módja szerint, ami jácson esetenből állott, hogy egy kis kavicsal megdobta a leányt. A leány — mit tehetett egyebet — sikongott. A csendőrök éppen arra cirkáltak, figyelmessé lettek a leány sikoltozására és következett a „tényálladék” felvétele. A csendőrség előírás szerint szépen kicirkalmazva a „tényálladékot” felterjesztette a főszolgabíróhoz. Itt kezdődik az akta kálváriája. A főszolgabíró egy minisztertanácsai halálozatra hivatkozva, az ügyben eljárni a járásbíróhoz tartotta illetékesnek. A járásbíró a hozzá át tett iratokat vissza küldte a főszolgabírónak és teljes tisztelettel kimutatta, hogy az ügy főszolgabírói hatáskörbe tartozik. De a főszolgabíró nem hagyta az igazat és a jól megdagadt iratsomót felküldte a belügyminiszternek. De a miniszter sem azért miniszter, hogy minden szolgabíró kívánságára igazságot kutasson, visszaküldte ő is az iratokat, hogy ebben az ügyben az igazságügyminiszter van hivatalba az igazságot ki-keresni. Az akta tehát két markos hajdu kíséretében újra vándorutnak indult és megérkezett Pestre az igazságügyminiszteri palotába. Na hát volt itt riadalom ilyen nagy aktacsomó láttára. A kegyelmes urat ájulási roham fogta el. Nemzetközi konfliktust sejtett, a mibe a miniszter szék is belebukik. Nagy nehezen szánta rá magát, hogy az iratokba bepillantson. Mikor megtudta, hogy miről van szó, haragudott is, nem is, de egykettőre elintézte az aktát, hogy nem ő, hanem a hatásköri bíróság van hivatalba eldönteni a főszolgabíró és járásbíró között.

zött keletkezett hatásköri konfliktust. Nosza drága irásokká vándoroljatok tovább és keressétek fel a hatásköri bíróságot Budapesten. Fel is keresték, meg is találtak. Itt aztán kimondták az igazságot, hogy a K. btk. 41 §-ba ütköző közrend elleni kihágás a járásbíróság hatáskörébe tartozik. Így került vissza a járásbírósághoz és a járásbíróság kiküldte az idézést a feleknek, de haj, mi lett a vége a sok írásnak, az, hogy a kísérelő a két czéduális írást vissza küldte és ráírta: hogy „Említett vádlott feleségül vevén a sértettet, mindketten két évvel ezelőtt Amerikába költöztek.”

— **Tíz tanu.** Egy falusi kereskedő el akart utazni. Volt valami pénzcskéje odahaza, de hogy biztonságban tudja, elvitte a rabbihoz. De nem azért volt ő kereskedő, hogy tanuk nélkül adjon át pénzt valakinek. Behivatott tehát vagy tíz embert és azok jelenlétében bizta a rabbi gondjaira a pénzt.

Mikor visszatért utjáról, kérte a rabbitól a pénzt. A pap csodálkozva mondta:

— Micsoda pénz?

— Amit adtam neked.

— Nekem adtál pénzt? Hogy mondhatsz ilyent!

— Persze, hogy adtam, hiszen tizen is látták.

A kereskedő összetoborozta a tíz tanut.

— Hát ki látta, — kérdezte a rabbi, hogy nekem ez az ember pénzt adott?

A tanuk huzódtak, ötlötek-hatoltak és végre is valamennyien tagadták, hogy ők látták volna a pénzt. Csak nem fogják meg-hazudolni a rabbiukat!

A kereskedő nekikeseredve indult kifelé: ekkor hozzálépett a rabbi és át adta neki a pénzt.

— No ne itt a pénz!

— De miért adod ide?! Nem vagy te boldor rabbi? — csodálkozott a kereskedő.

— Kell is nekem a pénz! — szolt a rabbinus, — én csak látni akartam, hogy micsoda embereknek vagyok én a rabbinus.

— **Hirtelen halál** Sifter János, csongrádmezei földmunkást, ki Garamszentgyörgyön, a Podluzsanka és Szikince patak-szabályozó társulatnál dolgozott, e hó 6-án reggel halva találták. Az esetet a vizsgálat megejtése céljából azonnal jelentették a lévai szolgabíróságnak, hogy nem-e kolera-fertőzés történt. A jelentés után a helyszínen azonnal kiszállt Berczelly Miklós h. főszolgabíró, dr. Karafiáth Márius tb. megyei főorvossal, ki a halálozás okául szívszélhűdést állapított meg, mi annál is inkább valószínűbb, mert Sifter iszákos természetű volt. Pénze a garamszentgyörgyi jegyzőnél letétbe helyeztetett, míg értéknélküli tárgyait elégették. A lévai kir. bíróság a temetési engedélyt megadta.

— **Uralkodók civilistája** A bajor király kap 5,403,106 márkát a szász 3,520,600 a württembergi 2,017,199 márkát, a norvég király jövedelme 282,000, a svédé 1,321,000 a dáné 1,203,000, a bolgáré 3,500,000 frank,

a spanyol királyé 7,400,000, pezetta, az olasz király civilistája 12,800,000 lira, az angol királyé 20,600,000, a magyar királyé 11,000,000 az osztrák császáré 11,000,000, az orosz cáré 30,000,000 korona. Ami uralkodónk évi 22 millió korona fizetésben részesül.

— **Orvosi hivatás és etika** czimmel egy orvos társadalmi munka jelenik meg újvére, melyhez hasonló tartalommal bíró mű eddig még a magyar orvosi irodalomban nem jelent meg.

Ezen mű 12 fejezetben egy orvos életében előforduló összes mozzanatokot sorolja elő okbeli kapcsolatban, itt ott könnyed kedvesapongással és finomabb élcre hajló, az olvasó kedves mulattatására Annak dacára tartalma elég komoly és mindenütt az orvosi morált, az orvosi etikát szem előtt tartja.

A munka előfizetési ára 2 korona 40 fillér, bolti ára pedig 3 korona lesz. Előfizetések a szerző czimére, Budai Mór dr. közösi orvoshoz, Tiszaszentimre, intézendők.

A haladás országa. Az európai ember már megszokta, hogy Amerikát, mint par excellence a haladás országát jelölje meg. Egy tekintélyes újság, a Monthly Review, ugyancsak leszállítja most ennek az elismerésnek az értékét és a szegény európaiaknak vigasztalásul elmondja, hogy nincs okuk túlságosan irigykedniök a yankeekre, mert ők sem vitték olyan nagyon messzire. Például az Egyesült Államokban az utcák rosszabbul épültek és sokkal rendezetlenebbek, mint akárhol másutt. Ennek a közölménynek tulajdonítható az amerikai kerékpársport meglepő hanyatlása. A kerékpáros szövetségnek valamikor másfél-száz ezer tagja volt, most nincs negyedrész annyira sem. Az amerikai gyorsvonatok bár hasonlíthatatlan sebességgel haladnak, nem vehetik fel a versenyt a francia és az angol vonatokkal. Forgalom, már mint közlekedési forgalom dolgában Newyork utol nem érheti Londont. Az angol fővárosban négy évtized óta van földalatti vasút, a Hudson-parti babilon csak az utóbbi esztendőben ismerte fel ennek a hasznát és a fontosságát. Aztán meg az amerikai posta! El sem lehet képzelni, hogy mennyivel jobb a magyar posta. Csiga-lassúsággal dolgozik az amerikai igazságszolgáltatás is. A halálra ítélt bűnösöket rendszerint három évvel az ítélet kihirdetése után végzik ki. Bűnperek eltartanak tíz évig, sőt esetleg még tovább is. Hát ilyen és ilyenféle az igazi ábrázata a sokat magasztalt amerikai haladásnak, a mindent kutyafutásban megcsinálni akaró gyorskultúrának.

— **Az ősember.** A kiket talán némiképp érdekél a kérdés, hogy diluviális ősrünk hogyan nézhetett ki, ide iktatjuk Lull Richard régészeti tanárnak leírását, melyet a talált embercsontok és az azokon észlelt s a maitól eltérő anatómiai sajátosságok alapján állított össze. Szerinte az ősember alacsony termetű, hatalmas erejű lény volt. Törzsének felső része és karjai hatalmas fejlettségűek

voltak, mintegy kárpótolták azokért a természetes fegyverekért, melyekkel a természet az őt környező állatokat ellátta. Térdei kissé meg voltak hajlva, törzse csak részben volt egyenes tartású, gerincoszlopa olyan lehetett, mint az évek sulya alatt meggyörnyedt öreg embereké. Lábai aránylag rövidek voltak, lábának nagy ujját még kissé szembehelyezhette a többi ujjakkal, a kézhez hasonlóan. Fején mélyen fekvő szemeföldött hatalmasan ívelt erősen kiálló homlokorszt (szemöldök csont) fölötté erős ránczok, lapos és alacsony koponyaboltozat széles or, kissé előreugró állkapcsok voltak jellegzetes sajátosságai. Teste a legnagyobb valószínűség szerint szőrösebb volt a mai-

— **A Riegner-féle Tokaji china-vasbor** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorhaj, mindennemű testi gyöngösgégnél és gyengén fejlődő gyermeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű és hatása biztos. Nagy üveg 6 korona, kis üveg 3 korona 20 fillér. Póstan küldi utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után Krieger korona-gyógy-szertára, Budapest, Kálvin-tér.

— **Ezüst lakodalom.** Körner Antal, jónévi garamszentkereszti vendéglő és gabonakereskedő e hó 6-án ünnepelte házasságának 25 éves évfordulóját, mely alkalommal a rokonok és jóbarátok sokasága keverte föl a jubilans párt. A sok jókívánsághoz csatlakozók a miénk is.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesítünk a Kabina szappangyár. t. ama sikereiről, melyeket legújabbban kitünő minőségű vegyítiszta Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével érte. Kompetens tényezők egyebhangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására A Kabina féle Viaszszinszappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **A társaságból** A napokban Léván arról beszélgettek egy társaságban, hogy a nők mily nehezen tudnak hallgatni.

— **Mesebeszéd,** — kiállt fel egy leány — addig hallgatunk, ameddig akarunk és versenyezhetünk a férfikkal is.

Hosszabb vita indult meg, végre egy fiatal ember azt az ajánlatot tette, hogy a társaság hat pár keztyűt vesz a kisasszonynak, ha negyed óráig tud hallgatni. Az urak órával a kezükben ellenőrizték a hallgatást, időről időre konstalták:

— Egy perc . . . két perc . . . három perc . . .

A leány gúnyosan mosolyogva nézte őket. Látszott rajta, hogy nagyon örül a már-már megnyert keztyűnek. A tizedik percnél azonban megszólalt:

— **De hatgombos keztyű legyen!** És elvesztette a fogadást.

2. Ünnepi beszéd. Elmondotta: Farkas József. IV. éves növ.

3. Októberi álam. Irtá: Tuba Károly. Szavaltá: Vass János IV. éves növ.

4. Alkalmi dal. Énekelté az önk. énekkar. 5. Október 6-ra. Irtá: Palágyi Lajos. Szavaltá: Jávor Albert III. éves növ.

6. Hymnus. Énekelték a jelenlévők.

— A király nevenapja. Kedden, a király nevenapján ünnepélyes isteni tisztelet tartott a róm. kath. plébániái-templomban, a melyen a helyben állomások honvédség tisztikara, a városi és állami hivatalok tisztviselői nagyszámban vettek részt. Az iskolákban a tanítás szünetelt.

— Tudományos előadások Dr. Neumann Adár úr a Lévai kereskedő ifjak társulata helyiségében pénteken f. hó 7-én este 9 órakor, vasárnap 11-én d. u. 5 órakor és kedden 13-án este 9 órakor tudományos előadásokat tart, mely alkalommal vendégeket is szívesen lát a kereskedő ifjak társulata.

— Izraelita ünnepek Kedden, október 4-én ünnepelték izraelita polgártársaink az új esztendő beköszöntését. A zsidó naptárszámítás szerint most az 5671-ik esztendő kezdődik, a világeremtés napjától számítva E hó 13-án lesz a Jom-Kippur, vagyis az engesztelés napja (hosszu nap.) az év legnagyobb ünnepe. 18-26-ig lesznek a sátoros ünnepek, melyek a thóra örömműnével végződnek. Ezzel aztán jó időre vége is van az ünneplésnek mert április 13-ig, amely napon a husvét lesz, a chanuka és purim félünnepeken kívül egyetlen nagyobb ünnep sem lesz.

— Alaptőke fölemelés. A Lévai Takarékos és Hitelintézet Részvénytársaság közgyűlése elrendelte, hogy a tartalékalapból 200.000 korona az alaptőkéhez csatolassék s ennek folytán a régi 200 koronás névértékű részvények 400 korona névértékű új részvényekkel cseréltesse ki. A folyó évi nyerményt már az új részvényekre fogja az intézet kifizetni.

— Meghívó! A barsvármegyei Gazdasági Egyesület a Nagyméltóságú földmívelésügyi Minister úr anyagi támogatása mellett f. hó 13-án csütörtökön d. e. 10 órakor kezdődőleg Tek. Bodogh Lajos polgármester ur szözlőjében (Monacó téglagyár közelében) minta szüretet rendez.

Felkérem a vármegye i. t. szözlőbirtokosait, hogy ezen minta szüreten annál is inkább megjelenjen szíveskedjenek, mert a m. kir. szözlőszeti felügyelő úr ez alkalommal a legmodernebb szüretelő eszközöket s használati módjukat egy előadás keretében be fogja mutatni.

Léva 1910. okt. 3. Krajtsik g. e. titkár.

— A „debitum aus ugale“ mely privilégiumot adott a bejegyzett kereskedőnek arra, hogy perbeli felét oda idéztesse ahová akarja ügylátszik utolsó idejét éli. Ugyanis értesülésünk szerint Plósz Sándornak már a Széll-kormány idejében betérjesztett perrendtartási

javaslatának az a rendelkezése, mellyel törülni kívánja a könyvkivonati perek külön illetőségét, meg van a Székely Ferencz igazságügyi miniszternek. most bizottsági tárgyalás alatt levő javaslatában is.

— A tisztiszolgái intézmény eltörlése. A hadügyminisztériumban, legújában azt konstatálták, hogy a tisztiszolgái intézmény a haderőnek óriási kárára van, mivel az közel tízezer ember van el a szolgálatól. A katonatisztek ezután pénzbeli kárpótlásban fognak részesülni.

— Gyujtogatás. Múlt hó 25-én Zsemleér községben tűz volt. Több lakóház, gazdasági eszközök és takarmány készlet lett a tűz áldozata. A kár 3464 korona ez azonban biztosítás útján megtérül. A tűz gyujtogatásból eredt, s a kiskálnai csendőrség alapos gyanu következtében már le is taróztatta Danis József és Mészáros Lajos zsemleéri lakosokat, kiket a helybeli járásbírósnak adott át.

— Masodvirágzás. Gyönyörű, verőfényes őszünk van Bátorban azt mondhatjuk: mintha csak nyár volna. Igen 1910-es nyár, melyre meg azt mondjuk: éppen olyan volt mintha ősz lett volna. Szép az ősz, ha a nyárra emlékeztet, de nem kedves a nyár, ha az ősz bús melankóliájába ringat. A Teleyk utczában, az evangélikus iskola előtt láttuk az idei ősznek egy kedves produktumát. Egy vadgesztenyefa kirügyezett, levéleket hajtott, s most teljes pompájában virágzik.

— Övönterjedések a kolera ellen. A járvány bizottság a magánházak udvarának tisztaságát sorra vizsgálta, s örömmel jelenthetjük, hogy rendellenes állapotokat csak kevés helyen talált, s azok megszüntetése iránt is azonnal intézkedett.

A járványkórház felszerelése tíz ágygal, rövidesen elkészül.

A város három férfi és egy nő ápolót és két fertőtlenítőt fölfogadott, kiket a városi tiszti orvos mar ki is okiott.

A múlt szombati hetivására Esztergomból egy köcsi szölvő érkezett mit a rendőrség tekintve az esztergomi koleras megbetegedéseket lefoglalt, de az esztergomi rendőrkapitány távirati megnyugtására, hogy a szölvő nem járványos vidékről való, illetve, hogy a ragály Esztergomban öt napon belül nem lépett fel — szabadon bocsájtotta.

Az aispán, a garamszentgyörgyi őszi országos vásárt a kolera járványra való tekintettel beültotta.

A nyíramegyei Negyed es Farkasd községekben kolerajárvány dühöng azért rendőrségünk pénteken éjjelre őrszemet állit, nehogy a zöldségések a szombati heivásárt honnét eltáitaitak felkeressék.

Az egyik nyitrai lap, a Nyitra városi képviselő testület fölfüggesztését követeli, mert a fönt nevezett községbelieket a városba beeresztette, s így Nyitra városát is megfertőztették.

Ujbánya város tanácsa, a lévai városi hatóság által kiadott figyelmeztetéshez hasonló figyelmeztetést bocsájt ki magyar és tót nyelven.

— Ingyenes dsiu-dsicu előadás. Sumakoff mester, vasárnap, azaz folyó hó 9-én d. u. 5 órakor a helybeli honvéd iaktanya tornatermében dsiu-dsicu előadást fog tartani, melyet az érdeklődő közönség díjlanul tekinthet meg.

— Keves a váltópénz. Kereskedői körökben általánossá vált a panasz, a váltópénz hiánya miatt, s ezen újabb típusu váltópénzek vezetésével lehetne segíteni. Az Osztrák Magyar Bank fötanácsának az elmúlt héten tartott ülésén is szóba került ez a dolog, s úgy akarnak segíteni a bajon, hogy a régi ezüstforintosokat újból forgalomba hozzák. Illuzóriussá teszi a dolgot az, hogy a korona értékben való számítást kormányrendeletben tették kötelezővé s a forgalomba pedig a régi forintokat készülnék újból kibocsájtani.

— Öngyilkosság. Hacskó Mihályné, a lo-vag Schoellernél alkalmazott asztalinas felesége e hó elsején, hajnalban, lakásának padlásán egy gerendára villanysodronnyal fölakasztotta magát, s mire tettét észrevették már halott volt. Tettének oka betegségében keresendő. Gyomorfekélyben szenvedett.

— Bürokratizmus. Mulatságos eset történt az egyik szomszéd vármegyében, ami élénken jellemzi a szent bürokráciát. Mintegy négy évvel ezelőt a falu egyik suhanca évődött egy szép leányzóval, az évődést nem a fővárosi szalonok ruinjá szerint gyakorolta, hanem az ő maga módja szerint, ami jelen esetben abból állott, hogy egy kis kavicsal megdobta a leányt. A leány — mit tehetett egyebet — sikongott. A csendőrök éppen arra cirkáltak, figyelmessé lettek a leány sikoltozására és következett a „tényálladék” felvétele. A csendőrség előírás szerint szépen kicirkalmazva a „tényálladékot” felterjesztette a főszolgabíróhoz itt kezdődik az akta kálváriája. A főszolgabíró egy minisztertanácsai határozatra hivatkozva, az ügyben eljárni a járásbírószágot tartotta illetkesnek. A járásbírószágot a hozzá át tett iratokat vissza küldte a főszolgabírónak és teljes tisztelettel kimutatta, hogy az ügy főszolgabírói hatáskörbe tartozik. De a főszolgabíró nem hagyta az igazat és a jól megdagadt iratesomót felküldte a belügy-miniszternek. De a miniszter sem azt miniszter, hogy minden szolgabíró kívánságára igazságot kutasson, visszaküldte ő is az iratokat, hogy ebben az ügyben az igazságügyminiszter van hivatva az igazságot kikeresni. Az akta tehát két markos hajdu kíséretében újra vándorutnak indult és megérkezett Pestre az igazságügyminiszteri palotába. Na hát volt itt riadalom ilyen nagy aktacsomó láttára. A kegyelmes urat ájulást roham fogta el. Nemzetközi konfliktust sejtett, a mibe a miniszter zök is bele bukik. Nagy nehezen szánta rá magát, hogy az iratokba bepillantson. Mikor megtudta, hogy miről van szó, haragudott is. nem is, de egykettőre elintézte az aktát, hogy nem ő, hanem a hatásköri bíróság van hivatva eldönteni a főszolgabíró és járásbírószágot kö-

zött keletkezett hatásköri konfliktust. Nosza drága írásocskák vándoroljatok tovább és keressétek fel a hatásköri bíróságot Budapesten. Fel is keresték, meg is találtak. Itt aztán kimondták az igazságot, hogy a K. btk. 41 §-ba ütköző közrend elleni kihágás a járásbíróság hatáskörébe tartozik. Így került vissza a járásbírósághoz és a járásbíróság kiküldte az idézést a feleknek, de háj, mi lett a vége a sok írásnak, az, hogy a kisbíró a két czédulások irást vissza küldte és ráírta: hogy „Említett vádlott feleségül vevén a sértettet, mindketten két évvel ezelőtt Amerikába költöztek.“

— **Tíz tanu.** Egy falusi kereskedő el akart utazni. Volt valami pénzecskeje odahaza, de hogy biztonságban tudja, elvitte a rabbihoz. De nem azért volt ő kereskedő, hogy tanuk nélkül adjon át pénzt valakinek. Behivatott tehát vagy tíz embert és azok jelenlétében bizta a rabbi gondjaira a pénzt. Mikor visszatért utjáról, kérte a rabbitól a pénzt A pap csodálkozva mondta:

— Micsoda pénzt?

— Amit adtam neked.

— Nekem adtál pénzt? Hogy mondhatsz ilyen!

— Persze, hogy adtam, hiszen tizen is látták.

A kereskedő összetoborozta a tíz tanut.
— Hát ki látta, — kérdezte a rabbi, hogy nekem ez az ember pénzt adott?

A tanuk huzódtak, ötlötek-hatoltak és végre is valamennyien tagadták, hogy ők látták volna a pénzt. Csak nem fogják meghazudtolni a rabbijukat!

A kereskedő nekikeseredve indult kifelé: ekkor hozzálépett a rabbi és át adta neki a pénzt.

— No ne itt a pénzed!

— De miért adod ide?! Nem vagy te boldon rabbikám? — csodálkozott a kereskedő.

— Kell is nekem a pénz! — szólt a rabbinus, — én csak látni akartam, hogy micsoda embereknek vagyok én a rabbinusa.

— **Hirtelen halál** Stifter János, csongrádmegei földmunkást, ki Garamszentgyörgyön, a Podluzsanka és Szikince patak-szabályozó társulatnál dolgozott, e hó 6-án reggel halva találták. Az esetet a vizsgálat megejtése céljából azonnal jelentették a lévai szolgabíróságnak, hogy nem-e kolera-fertőzés történt. A jelentés után a helyszínen azonnal kiszállt Berczelly Miklós h. főszolgabíró, dr. Karafiáth Márius tb. megyei főorvossal, ki a halálozás okául szívszélhűdést állapított meg, mi annál is inkább valószínűbb, mert Stifter iszákos természetű volt. Pénze a garamszentgyörgyi jegyzőnél letétbe helyeztetett, míg értéknélküli tárgyait elégették. A lévai kir. bíróság a temetési engedélyt megadta.

— **Uralkodók civilistája** A bajor király kap 5,403,106 márkát a szász 3 520,600 a württembergi 2,017,119 márkát, a norvég király jövedelme 282,000, a svédé 1,321,000 a dáné 1,203,000, a bolgáré 3,500,000 frank,

a spanyol királyé 7,400,000, pezetta, az olasz király civilistája 12,800,000 lira, az angol királyé 20,600,000, a magyar királyé 11,000,000 az osztrák császáré 11,000,000, az orosz cáré 30,000,000 korona. Ami uralkodónk évi 22 millió korona fizetésben részesül.

— **„Orvosi hivatás és etika“** címmel egy orvos társadalmi munka jelenik meg újvére, melyhez hasonló tartalommal bíró mű eddig még a magyar orvosi irodalomban nem jelent meg.

Ezen mű 12 fejezetben egy orvos életében előforduló összes mozzanatok sorolja elő okbeli kapcsolatban, itt ott könnyed kedvcsapongással és finomabb élre hajlé, az olvasó kedves mulattatására szolgáló beszédfordulatokkal fűszerezve. Annak dacára tartalma elég komoly és mindenütt az orvosi morált, az orvosi etikát szem előtt tartja.

A munka előfizetési ára 2 korona 40 fillér, bolti ára pedig 3 korona lesz. Előfizetések a szerző címére, Budai Mór dr. közösgyi orvoshoz, Tiszaszentimre, intézendők.

A **haladás országa.** Az európai ember már megszokta, hogy Amerikát, mint par excellence a haladás országát jelölje meg. Egy tekintélyes újság, a Monthly Review, ugyancsak leszállítja most ennek az elismerésnek az értékét és a szegény európaiaknak vigasztalásul elmondja, hogy nincs okuk túlságosan irigykedniök a yankeekre, mert ők sem vitték olyan nagyon messzire. Például az Egyesült Államokban az utcák rosszabbul épültek és sokkal rendezetlenebbek, mint akárhol másutt. Ennek a körülménynek tulajdonítható az amerikai kerékpárpárt meglepő hanyatlása. A kerékpáros szövetségnek valamikor másfél-száz ezer tagja volt, most nincs negyedrésze annyi sem. Az amerikai gyorsvonatok bár hasonlíthatatlan sebességgel haladnak, nem vehetik fel a versenyt a francia és az angol vonatokkal. Forgalom, már mint közlekedési forgalom dolgában Newyork utol nem érheti Londont. Az angol fővárosban négy évtized óta van földalatti vasút, a Hudson-parti babylon csak az utóbbi esztendőekben ismert fel ennek a hasznát és a fontosságát. Aztán meg az amerikai posta! El sem lehet képzelni, hogy mennyivel jobb a magyar posta. Csiga-lassúsággal dolgozik az amerikai igazságszolgáltatás is. A halála itélt bűnösöket rendszerint három évvel az ítélet kihirdetése után végzik ki. Bűnperek eltartanak tíz évig, sőt esetleg még tovább is. Hát ilyen és ilyenféle az igazi ábrázata a sokat magasztalt amerikai haladásnak, a mindent kutyafuttában megcsinálni akaró gyorskultúrának.

— **Az őseber.** A kiket talán némiképp érdekel az a kérdés, hogy diluviális ősrünk hogyan nézhetett ki, ide iktatjuk Lull Richard régészettanárnak leírását, melyet a talált embercsontok és az azokon észlelt s a maitól eltérő anatómiai sajátságok alapján állított össze. Szerinte az őseber alacsony termetű, hatalmas erejű lény volt. Törzsének felső része és karjai hatalmas fejlettségűek

voltak, mintegy kárpótolták azokért a természetes fegyverekért, melyekkel a természet az őt környező állatokat ellátta. Térdei kissé meg voltak hajolva, törzse csak részben volt egyenes tartásu, gerincoszlopa olyan lehetett, mint az évek sulya alatt meggörnyedt öreg embereké. Lábai aránylag rövidek voltak, lábának nagy ujját még kissé szembehelyezhette a többi ujjakkal, a kézhez hasonlóan. Fején mélyen fekvő szemefölött hatalmasan ívelt, erősen kiálló homlokerezt (szemöldök csont) fölötté erős ráncok, lapos és alacsony koponyaboltozat széles or, kissé előreugró állkapocs voltak jellegzetes sajátosságai. Teste a legnagyobb valószínűség szerint szőrösebb volt a mai-nál.

— **A Krieger-féle Tokaji china-vasbor** nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorhaj, mindennemű testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű és hatása biztos. Nagy üveg 6 korona, kis üveg 3 korona 20 fillér. Póstán küldi utánvétellel vagy a pénz egyzetes beküldése után Krieger korona-gyógy-szertára, Budapest, Kálvin-tér.

— **Ezüst lakodalom.** Körner Antal, jónevű garamszentkeresztii vendéglős és gabonakereskedő e hó 6-án ünnepelte házasságának 25 éves évfordulóját, mely alkalommal a rokonok és jóbarátok sokasága kereste föl a jubiláns párt. A sok jókívánsághoz csatlakoztak a ménk is.

Vegyészeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyár r. t. ama sikereiről, melyeket legújabbán kitünő minőségű vegytisztító Viaszszinszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével érte. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszinszappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **A társaságból** A napokban Lévan arról beszélgettek egy társaságban, hogy a nők mily nehezen tudnak hallgatni.

— **Mesebeszéd,** — kiállt fel egy leány — addig hallgatunk, ameddig akarunk és versenyezhetünk a férfikkal is.

Hosszabb vita indult meg, végre egy fiatal ember azt az ajánlatot tette, hogy a társaság hat pár keztűnyit vesz a kisaszony-nak, ha negyed óráig tud hallgatni. Az urak órával a kezükben ellenőrizték a hallgatást, időről időre konstatálták:

— Egy perc . . . két perc . . . három perc . . .

A leány gúnyosan mosolyogva nézte őket. Látszott rajta, hogy nagyon örül a már-már megnyert keztűnyének. A tizedik percnél azonban megszólalt:

— **De hatgombos keztűny legyen!** És elvesztette a fogadást.

Termény-piacz árak a szerdai hetivásáról. (Árak métermázsanként értendők).

Tengeri uj	12 — — 12-40
Tengeri ó	15 — — 15-60
Búza	18-60 — 18-80
Rozs	13-20 — 13-60
Árpa	14 — — 15-20
Zab	15 — — 16 —
Bab	20 — — 20-40

Koronaártekben

3522 1910 tikvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Steiner Arnold végrehajtonak Oroszkai Sándorné szül. Reiner etel végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtonak javára 393 korona 48 fillér tőke ennek 1909 évi november hó 1 napjától járó 5% kamatai 61 korona 80 fillér eddigi per és végrehajtási, az ezuttal 22 korona 60 fillérben megállapított árverés kereti valamint a meg felmerülő további költségeknek kielégítése, ugyszintén az 1881 évi LX. t. cz. 16 § alapján ezennel csatlakoztatottnak kimondott, végrehajtási zálogjoggal bíró hitelezők, nevezetesen Klein Benő lévai kereskedőnek 3 4 korona 28 fillér tőke ennek 1909 évi december 11 től folyó 5% kamatai és 53 korona 20 fillér költség és jár, álló valamint dr. Kersk János lévai ügyvédnek 58 korona tőke ennek 1910 évi április 6 től folyó 5% kamatai és 27 korona 4 fillér költség és járulékaikról álló követeléseknek kielégítése végett az 1881 évi LX t. cz. 144 § és a Vhn alapján a végrehajtási árverést a végrehajtást szenvedő Oroszkai Sándorné szül. Reiner Etelnek a lévai kir. járásbírósg területen Kisoroszka község határában fekvő és a kisoroszkai 178 szjz kuben. A I. 1. 2. 3 sor 90. 91. 92. hrsz. alatt felvett ingatlan és 64 o. számú házban való B 18 tétel alatti 1/2 rész tulajdoni illetményére 1943 korona, az ottani 29 szjz kuben. A I sor 93 hrsz. számú ingatlanban való B 20 t. alatti 1/2 rész illetményére 31 korona, az ottani 183 számú szjz kuben. A I 1 sor 94 hrsz. számú ingatlanban való B 5 t. alatti 1/2 rész tulajdoni illetményére 29 korona, az ottani 175 számú szjz kuben. A I 1 sor 95 hrsz. számú ingatlanban való B 5 tétel alatti 1/2 rész illetményére 48 korona, és végül az ottani 190 szjz kuben A I 1 sor 89 hrsz. számú ingatlanban való B 10 tétel alatti 1/2 rész tulajdoni illetményére 110 korona kikialtási árban az árverést elrendelte még pedig a Vhn 26 § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlanok a megállapított kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladottni nem fognak. Ezen

nyilvános bírói árverés 1910 évi október hó 24 napján délutanni 2 órakor Oroszka község házában lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikialtási árának 10% -át készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 § -ában jelzett arfolyammal számított és az 1881 évi 3333 számú I. M. B. 8 § -ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikialtított kezébe letenni vagy az 1881 évi LX t. cz. 170 § -a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésénél kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 § -ában megnevezettek vannak felmentve A kikialtási árnál magasabb ígérlet esetén a bánatpénznek a Vhn 2 § -nak megfelelően és az ottan jelzett jogkövetkezmények terhe mellett kiegészítendő.

Kelt Léván a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1910 évi augusztus hó 12 napján Hoffmann s. k. kir. albiró.

A kiadmány hiteltél

Dodek, kir. tikvezető.

5587/1910 szám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestülete 1910 évi szeptember hó 24-én tartott évnegyedes rendes közgyűlésében 5587/1910 számú véghatározatával megalkotta a húsvizsgálati díjakról szóló szabályrendeletet, mely véghatározat ezennel közhírré tétetik azzal, hogy az ellen 15 napon belül felebezés adható be.

Kelt Léván, 1910 évi szeptember hó 24-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

A legizlésesebb nyomtatványokat Schulcz Ignác könyvnyomdája Léván készít.

A legujabbakat tartalmazza

uj, gazdagon illusztrált
árjegyzékek,
melyet minden érdeklődőnek
:: vánatra megküldök. ::
SCHULCZ IGNÁCZ
könyvnyomdai műintézete
papir- és írószerüzlete,
LÉVA, (BARS-M.)

Telefon: 24 sz.

Minden takarékos házi-asszony saját érdeke

SIRIUS

fém tisztító szerrel tisztítani, amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben. Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyszeti gyár, Budapest. Kérjük minden jobb fűszer-, vas- és drogéria üzletben.

A tisztí étkezdébe egy

szakácsnő

kerestetik.

Mindenféle **irodai és egyéb írásbeli munkát** elvállal a délutáni- és esti órákban szépírással és könyvelői gyakorlattal bíró fiatalember.

Megkeresések kéretnek „Munka” jelige alatt a Szerkesztőségbe.

Ingyen

nyomja rá, saját nevét
ha

egy doboz levélpapírt

vásárol

Schulcz Ignác

papirkereskedésében.

L É V A N.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében föllülmulthatatlan magyar gyártmányu

„Hungária” írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI., Andrásy-út 1. Oliver írógép, VI., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V., Sas utca 24. szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor és Társa, IV., Párisi-u. 5. Schöth H. és Donáth, Andrásy-út 53. Monarch írógép vezérképviselete, Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér 4. Lukács Rezső, VI., Gyár-utca 13. Wollák és Társa, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Kiadó ház.

Mángorló-utca 17. számú mai kor igényeinek megfelelő ház mely 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, pincze, nagy üvegezett folyosó, a melléképületben egy esélőszoba és mosókonyha, két udvar és kert november 1-től bérbe adó. (Megjegyzendő, hogy két lakásnak is használható) Feltételek Tokody Imre háztulajdonosnál tudhatók meg.

Egy kevésbé használt elektromotor

és egy szívó, nyomó szivattyu, mely 30 méter magasságra szállított vizet — eladó. Ajánlatok: a tanítóképző építkezés vezetőségéhez intézendők.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytatói. Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzelessel egész télen éj, midtál a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítatik. Látható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanas teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyezüli elarúsítás, nagy választék és raktár.

Róth K.

vaskereskedése, Léva Fő-tér.

Interurban telefon szám 12.

tüzifa, poroszszén és pirszén
rendeléseket elfogad és házhoz szállit:

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Steiner Sándor

óras és ékszerész

Léva.

Dusválasztékú
óra és ékszer áru
raktárát ajánlja a
t. vásárló közönség
szíves figyelmébe.

Óra és ékszer javi-
tások gyorsan és
pontosan készülnek.

Üzlete 1910. november hó 1-étől
az „Jonnan építő, Városi vígadó-
épületébe lesz áthelyezve. ::

Dus választék Gyári árak.

Frommer Mór

ponyva és zsákkölcsönző intézete, juta
áruraktára Léván.

Ez úton is bátorodom a t. közönség b.
tudomására hozni, hogy

zsák és ponyvakölcsönző intézete t.
nyitottam, kapcsolatban zsák, ponyva és
egyébb jutaáruraktárral.

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését
előre is biztosítva, maradtam

kiváló tisztelettel

Frommer Mór.

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

WEISZ SIMON

NÓRINBERGI- ES ROVIDÁRÚ NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETOFI-UTCA.

Dús választékú raktárt tart

fa ércz koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és
asztalos műhelyem

1910. május 1-től a **Wertheimer-féle házba**
Báti-utca 1. szám alá helyeztem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is
támogatni szíves legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb lakberendezések,
melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József

butorkereskedő, kárpitos és asztalos

SIPICZKY cukrászdában

a legtisztábban előállított teapajból készült finom sütemények,
dezzertek, bonbonok, lakodalmi torták, cukoröntvények és minden
a cukrászathoz tartozó cikkek a legjutányosabb árakban kapható.

A Knapp gépraktár átjáróval szemben.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

tisztelettel **SIPICZKY** cukrász.

T. czim!

Teljes tisztelettel hozom b. tudomására, hogy 500.000 koronával alakult részvénytársaság üzletkörébe felvette a csomagok és a gyorsdarab áruk vasuti szállítását, melynek helyi képviselőjét átvettem.

Magamat a n. é. közönség szíves partfogásába ajánlván, maradok

kiváló tisztelettel

Braun Adolf.

Általános beszerzési és
szállítási részvénytárs.
Budapest, V., Kádár-u. 4.

bénei képviselet:

Braun Adolf szállító

ALKALMI VÉTEL

21 év óta fennálló üzletemet folyó év nov. hó 1-től a városi vigadó palotába helyezem át.
Ez alkalommal raktáramon levő áruimat

Mélyen leszállított árban a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom

Maradékok és egyes más cikkek teljes kiárusítása : : :
Holzmann Bódog vászon-, fehérnemű-, divatáruk-, női felöltők raktára.

Pollák Samu ruhakereskedése Léván, Báti-utca.

November 1-től a Városi Vigadó épületébe költözik.

Kész férfi és gyermek ruhák, tavaszi felöltők a legdusabb választékban vannak raktáron. Mértékszerű rendelések a legújabb divat szerint a legnagyobb megalégedésre készülnek!

Üzlet áthelyezés miatt mélyen leszállított árak!

UHRİK SÁNDOR

fűszer és csemegekereskedő, Léva.

Van szerencsém ezennel b. tudomására kozni, hogy L é v á n Kereszt-utca és Ladányi utca sarkán eddig özv. Németh Sándorné czim alatt vezetett

fűszerüzletet

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen újonnan berendeztem és átalakítottam.

kiváló tisztelettel

UHRİK SÁNDOR.

MEDVEGY LAJOS CZUKRÁSZATA LÉVÁN.

Ajánlja naponta frissen készült süteményeit, desszerteket, bonbonokat, fagyiait parfee és krémeket. Minden e szakmához tartozó cikkeket endelések félóra alatt készülnek. Pontos kiszolgálás! — Orosz árak

! Használjunk !
! KABINA-féle !
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb; egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átdörzsöléssel.

Tisztaságért szavatosság!

Elsőrendü

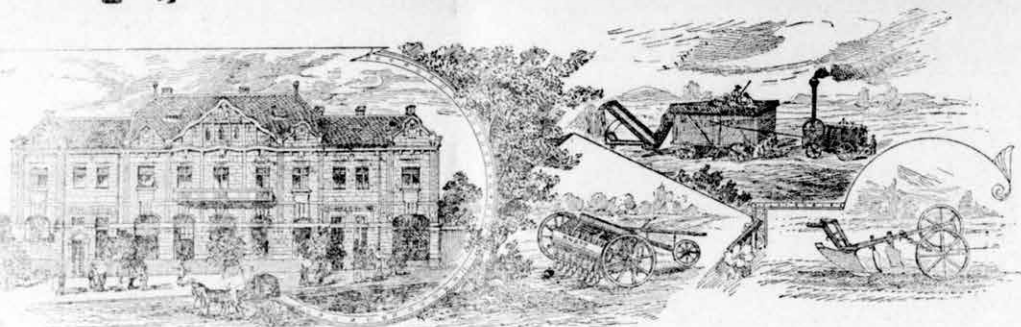
POROSZ KÖSZÉN
és **PIRSZÉN (COKS)**

helyben házhoz szállítva kapható

Róth K. vaskereskedésében
Léván, a Kossuth Lajos-téren
Építési anyagok, román és portlant cement nagy raktára.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképiselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégs krények. Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Árjegyzékek, üzleti számlák, levélpapírok, borítékok, értesítő- és intőlevelek, czimkék, bárczák, üzleti könyvek, czégekártyák, levelezőlapok, csomagolópapírok, rektámezdulák, falragaszok, árúkönyvek, pénzeslevélborítékok, váltóúrlapok, zárszámadások, utalványok stb., czégnomással több színben is.

Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, rovatos üzleti könyvek. — Ügyvédek részére mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények és szerződéses, óvások, ügyvédi könyvek stb. — Ezek előállításához legújabb betűanyag. — Nagy klisékészlet. — Villamos motorerő berendezés.

KÖNYVNYOMTATÓ-MŰINTÉZET
SCHULCZ IGNÁCZ LÉVÁN
PAPIR- ÉS IRÓSZER-RAKTÁR

Dizsművek, hetilapok, folyóiratok, meghívók, műsorok, tánczrendek, étlapok, szinlapok, eljegyzési és esketési kártyák, névjegyek köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak részére szükséges nyomtatványok izléses és pontos előállítása többzínű, valamint másoló nyomással is.

Üzleti könyvek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva. — Költségvetések — készitendő nyomtatványokról — postafordultával. ● Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítik. Előfizetések felvétele a Lévai Hírlapra. Látogatógépek a legújabb kivitelben azonnal elkészülnek.